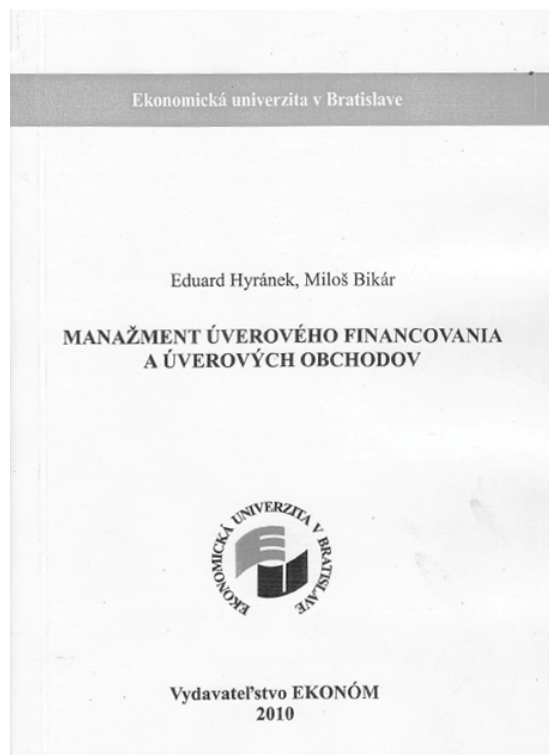


Manažment úverového financovania a úverových obchodov

HYRÁNEK, E., BIKÁR, M. *Manažment úverového financovania a úverových obchodov*. Bratislava : Ekonomická univerzita v Bratislave, vydavateľství EKONÓM, 2010. 224 s. ISBN 978-80-225-3042-2.



Mezi kvality každé monografie by měla patřit i aktuálnost jejího tématického zaměření. Samozřejmě nejde v této souvislosti o konjunkturálnost, jde o aktuálnost faktickou, která v míře definované autorem či autory reaguje na stávající potřeby společnosti. Monografie autorské dvojice Ing. Eduard Hyránek, PhD. a Ing. Miloš Bikár, PhD. z EU Bratislava Manažment úverového financovania a úverových obchodov která je v širších souvislostech věnována problematikám finančního managementu a konkrétně problematikám řízení úvěrového financování tento požadavek aktuálnosti nepochybně splňuje v plné míře.

Byla totiž vytvořena a na knižní trh se dostala v období, kdy světová ekonomika s viditelnými obtížemi předstírá vyrovnávání se s důsledky poslední globální finanční krize, jejíž „viditelná“ část byla odstartována ztrátou likvidity komerčních (a nejen komerčních) bank, se známými negativními důsledky pro úvěrování podnikové sféry. V této souvislosti lze konstatovat, že faktické obsahové zaměření monografie do jisté míry (a v pozitivním smyslu slova) přesahuje její názvem deklarovaný rámec, když se mimo úvěrového financování věnuje v nepřehlédnutelné míře i alternativním zdrojům financování. Tak se v monografii objevují pozitivní synergie, kterých si autoři při koncipování obsahu monografie byli nepochybně vědomi.

Monografii otevírá kapitola 1 Úverové financovanie podnikov, která je v zásadě věnována obvyklému definování základních pojmů. Proti této standardní náplni úvodní kapitoly jsou zde navíc diskutovány i strategické aspekty financování podniku a v jisté míře i postavení finančních trhů v podobě vybraných problematik finančního zprostředkování.

Monografii otevírá kapitola 1 Úverové financovanie podnikov, která je v zásadě věnována obvyklému definování základních pojmů. Proti této standardní náplni úvodní kapitoly jsou zde navíc diskutovány i strategické aspekty financování podniku a v jisté míře i postavení finančních trhů v podobě vybraných problematik finančního zprostředkování.

Následující kapitola 2 Bankové úvery seznamuje čtenáře nejen s bankovními úvěrovými produkty (jak by se dalo konečně soudit i podle názvu kapitoly), ale i zde jsou připojeny informace charakterizující širší systémové okolí analyzovaného tématu. V daném případě jde o deskripci vývoje bankovního systému na Slovensku (přesnější by bylo možná použít zde termín podsystém, s ohledem na nezpochybnitelně existující finanční systém Slovenska) a informace o právním rámci úvěru a úvěrování na stejném teritoriu.

Třetí kapitola 3 Úloha banky v procese úverovania podniku je cenná především tím, že dává čtenáři (do jisté míry) nahlédnout do bankovních mechanismů hodnocení bonity klienta banky (žadatele o úvěr). Úplnou informaci zde samozřejmě nelze očekávat, tyto hodnotící a rozhodovací algoritmy představují pečlivě chráněné know-how bank, nicméně zde přítomná infor-

mace může významně přispět ke kvalitnímu zpracování případné žádosti o úvěr. V dalším vydání monografie budou autoři určitě prezentovat i související problematiku scoringu, byť by tak učinili „pouze“ na teoretické úrovni.

Náplní kapitoly 4 Zabezpečovací nástroje úveru je problematika která nevyžaduje rozsáhlejší komentáře. Snad s výjimkou konstatování, že ve světle současných vývojových tendencí zdrojů financování podniků je to problematika pro bankovní úvěr paradoxně nejproblematictější, která by dokonce (zejména s pohledu strategicky významného růstu významu alternativních zdrojů financování) mohla znamenat oslabení konkurenční pozice bankovního úvěru v jeho standardní podobě.

V kapitole 5 Úverové financovanie exportu objeví čtenář diskusi specifík exportních aktivit, která je ve významné míře profilována produkty konkrétní slovenské exportní a importní banky. V tomto tématickém okruhu je zřejmé, že mimo běžné, teorií standardně traktované aspekty financování zahraničně obchodních operací, je v průmyslové praxi nezbytné využívat i někdy velmi specifické obchodní podmínky závislé (mimo jiné) na obchodované komoditě, teritoriu a strategické posici vývozce či dovozce (včetně politického suportu).

Řízení rizik, v souvislosti s úvěrovým financováním aktivit podniku, je věnována kapitola 6 Manažment úverového a úrokového rizika, která je pragmaticky zaměřena převážně na praktické aspekty řízení rizik v podmínkách úvěrového financování. Širší obecné teoretické aspekty řízení rizik ať zde tedy čtenář nehledá, s výjimkou textu věnovaného metodikám BASEL I a II. Pro čtenáře však bude jistě výhodou seznámit se s institucí úvěrového registru v podmínkách Slovenska, včetně souvisejících institutů.

Postavení předposlední kapitoly 7 Alternativne formy dlhového financovania podniku v rámci monografie byl do jisté míry již předeslán v úvodu této recenze a také v poznámkách ke kapitole 4. Jeví se nicméně jako vhodné zopakovat konstatování, že nominální obsahové vybočení této kapitoly z rámce monografie (tak jak by napovídala její název) nelze v žádném případě brát doslova. Naopak, tato kapitola dokumentuje přesvědčivým způsobem rostoucí význam těchto forem financování, což by měl být signál i pro komerční banky (a nebo možná dokonce právě pro ně). Alternativní formy financování podniků totiž přináší do financování podnikatelských aktivit strategicky novou situaci, ať již si to komerční banky připouští či nikoliv.

Závěrečná kapitola 8 Finančné riadenie v podmínkách úverového zadlženia je věnována problematikám finanční tísně, jejich vzniku a důsledkům. A to včetně důsledků fatálních v podobě konkurzu. Prakticky orientovaný čtenář (ale nejen on) zde naleznou i právní úpravu podstatných aspektů této záležitosti (bohužel „pouze“ v kontextu Slovenské republiky).

V této zřetelně aktuální a přínosné monografii objevil recenzent i dvě v podstatě kosmetické, „vady na kráse“. Tou první jsou chybějící rejstříky, z nichž speciálně věcný rejstřík by jistě vědeckou i praktickou hodnotu monografie zvýšil skokově. A konečně je nutné konstatovat, že v průběhu výroby publikace došlo k posunutí stránkování proti obsahu knihy, což by však na druhé straně mohlo přivést do větších rozpaků jen velmi nezkušeného čtenáře.

Jak je z textu recenze zřejmé, směřuje její autor k informačnímu dělení monografie Manažment úverového financovania a úverových obchodov na část v nejlepší smyslu slova standardní a na ty části textu, kde jsou diskutovány aspekty řízení úvěrového financování v systémových souvislostech širších než je obvyklé, respektive kde se objevují poznatky které tradiční problematiku úvěru jako zdroje financování podnikatelských aktivit ve významné míře rozšiřují.

Toto členění není samoúčelné – autor recenze je přesvědčen, že speciálně tento „druhý informační okruh“ bude pro čtenáře monografie zvláště přínosný a že v tomto smyslu bude tato monografie oceněna nejen akademickou obcí ale i podnikatelskými kruhy. Přitom věcné souvislosti (odhlédneme-li od právních aspektů diskutovaných problematik) dovolují využít tuto monografii i v podmínkách České republiky, což je jedna z kvalit této monografie, na které chtěla recenze poukázat výslovně.

V Brně 28.5. 2011

Ing. František KALOUDA, CSc., MBA
MASARYKOVA UNIVERZITA
Ekonomicko-správní fakulta
Katedra financí